

Често задавани въпроси към федералния институт за оценка на риска на Германия, относно използването на чаши за многократна употреба, предназначени за топли напитки

През последните години хората много често използват в своето ежедневие т. нар. термо чаши, които са предназначени за топли напитки, като кафе, чай, топъл шоколад и др. Все повече на бензиностанции, заведения за хранене, кафенета и магазини пълнят термо чашите за многократна употреба на клиентите си с горещи напитки. Хората, които използват такъв вид чаши, когато са навън, искат да се насладят на своята напитка, но същевременно желаят да избегнат отпадъците, които се образуват в природата от чаши за еднократна употреба.

Федералният институт за оценка на риска в Германия (BfR) за да гарантира, че при използването на термо чаши, рискът от гледна точка на хигиената е малък, препоръчва чашите, които използва консуматорът да бъдат винаги празни и чисти. Това означава, че потребителите трябва редовно да измиват чашите си за многократна употреба с гореща вода и почистващи препарати или в съдомиялната машина, ако е подходящо и да ги оставят да изсъхнат напълно след изплакването. BfR съветва без значение дали напитката се сервира или зарежда в система за самообслужване, при напълването чашата не трябва да влиза в контакт с устройството за пълнене, от която тече горещата напитка, за да се предотврати разпространението на всякакъв вид микроби.

Термо чашите могат да бъдат изработени от различен вид материал, като неръждаема стомана, порцелан, стъкло или пластмаса. BfR съветва ако чашите за многократна употреба са изработени от пластмаса да се използват при температури до 70 °C, като по този начин ще се избегнат здравословни проблеми за консуматора. Също така трябва да се спазват инструкциите за употреба на термо чашите.

За да бъдат запознати с потенциалните рискове при използването на термо чаша, потребителите често задават следните въпроси към федералния институт за оценка на риска на Германия:

❖ **Какво трябва знаят потребителите, когато решат да използват термо чаша?**

Чашите, които хората носят със себе си, трябва да бъдат направени от гладък и лесен за почистване материал и да бъдат винаги добре почистени. Това означава, че потребителите трябва редовно да ги почистват с топла вода, като се стараят да **не** надраскват повърхността им и след това чашите трябва да се изсушат или да се оставят да изсъхнат напълно. Горната част на чашата (капака) трябва да се сваля винаги преди да се сипе топлата напитка, като се избягва допир на машината, от която се сипва течността, като по този начин ще се избегне евентуално замърсяване.

❖ **Опасни ли са чашите за многократна употреба за здравето на потребителите?**

Рискът от инфекция обикновено се счита за нисък при този вид чаши, тъй като малка част от бактериите, които биха ги замърсили могат да оцелеят при високи температури. Трябва да се отбележи фактът, че е задължително да се спазват хигиенните препоръки и процедури за правилното боравене с тях.

❖ **Какви са рисковете за здравето на консуматора, ако чашите не са чисти?**

По принцип има риск, макар и малък, при използването на термо чашите те да се замърсят с микроби, които да проникнат в човешкото тяло и да предизвикат инфекции при хората. Поради това при използване на чаши не трябва да има мръсотия и трябва да са добре почистени предварително.

❖ **Какви материали са подходящи за термо чаши?**

Термо чашите трябва да бъдат изработени от материали с гладка и лесна за почистване повърхност, такава като порцеланова, неръждаема стомана, устойчиви на температури пластмаси или стъкло. Съгласно приложимите законови разпоредби, те трябва да бъдат произведени по такъв начин, че да не прехвърлят вредни вещества в храната или напитките в количества, които биха могли да застрашат човешкото здраве. Материалите трябва да бъдат безопасни за съдомиялни машини и устойчиви на топлина, а в идеалния случай и устойчиви на дезинфектанти и корозия. Чашите трябва да се използват само докато повърхността им остане гладка и без пукнатини в резултат на употребата им.

❖ **Възможно ли е да се използват естествени материали за термо чаши?**

На пазара се срещат термо чаши в състава на които се включват естествени материали, като например бамбук. Наред с тях в чашата може да има и пластмасова част, от която да мигрира меламин. Меламиновите кухненски съдове намират все по-голямо приложение в европейското, а също и в българското домакинство. Такива посуда и прибори се прилагат за многократна употреба и се използват и за хранене на кърмачета и малки деца, както при домашни условия, така и в учреждения, като детски градини и училищни столове. Съществува риск от миграция на меламин и формалдеhid, благоприятствана при нагряването на такива съдове. Според VfR използването на температури до 70° C, като например при поставянето на горещи напитки и храни в меламинови чаши, купи или чинии не би следвало да представлява риск за консуматорите.

❖ **Какво трябва допълнително да наблюдават потребителите?**

VfR препоръчва да се спазват инструкциите на производителя за употреба на тези чаши. Това преди всичко важи за непригодността за почистване в съдомиялна машина или за използване в микровълнова фурна.

Източник:

1. Frequently asked questions about the use of customers' own refillable cups for "Coffee to go", The German Federal Institute for Risk Assessment (BfR) (<https://www.bfr.bund.de/cm/349/frequently-asked-questions-about-the-use-of-customers-own-refillable-cups-for-coffee-to-go.pdf>)

Изготвил:

д-р инж. Снежана Годорова

главен експерт

Дирекция „Оценка на риска по хранителната верига“ при ЦОРХВ, МЗХГ

05.11.2018г.